

Sint – Lutgardisbasisschool

Bovenkassei 12A 9506 Zandbergen
Tel: 054/32.18.62 Fax: 054/34.14.86
e-mail: st-lutgardisschool@telenet.be
www.slz.be

Pestactieplan

Inhoud:

- 1) Preventief
- 2) Gesprek kind – kind
- 3) Gesprek kind(eren) - leerkracht (1^e fase)
- 4) Gesprek kind(eren) - zorgcoördinator, CLB, directeur (2^e fase)
- 5) Sanctioneren
- 6) In extreme gevallen kan een kind geschorst of verwijderd worden (zie schoolreglement)

1) Preventief

1.1) Les(sen) rond “anders zijn” (socio- emotionele vaardigheden):

- Doelstellingen:
- verdraagzaam zijn
  - anderen respecteren
  - begrijpen dat iedereen uniek is en er de voordelen van inzien, ...
  - ...

=> Dierenstad (**axenroos**) kan hiervoor gebruikt worden

1.2) Klasgesprek:

Wat is pesten? Wat is plagen?

Samen bespreken wat pesten is, wat plagen is en wat ruzie maken is.

De meester of de juf laat duidelijk voelen dat pestgedrag op onze school niet thuishoort en dat hij of zij het niet zal nalaten de nodige maatregelen te nemen.

Materiaal: Tips voor kinderen die gepest worden/pesten , www.pestweb.nl, ...

Info voor de leerkracht:

Wat is plagen en wat is pesten?

Wat is pesten?

Je hebt plagen, ruzie maken en pesten. Het verschil daartussen is groot.

PLAGEN ...

is onschuldig en ongepland.
is maar tijdelijk.
gebeurt tussen gelijken.
is te verdragen.
is vaak één tegen één.
doet iedereen wel eens.
een wisselend slachtoffer.
is vlug vergeten.

PESTEN ...

is doelbewust en gepland.
is systematisch en langdurig.
met een duidelijk machtsverschil.
gebeurt met het doel om te kwetsen.
is vaak een groep tegen één.
gebeurt vaak door dezelfde.
vaak hetzelfde slachtoffer.
een moeilijk herstel.

Pesten is dus berekend iemand pijn willen doen, iets vernielen of iemand laten merken dat hij waardeloos is. En dat gebeurt telkens opnieuw! De pestkoppen zijn meestal dezelfde, de slachtoffers ook...

Ruzie maken mag... hoe raar dit ook klinkt. Het helpt kinderen om sociale vaardigheden te ontwikkelen. Hoe ga je om met agressie, hoe onderhandel je, wanneer ga je te ver?

Terwijl ze ruzie maken, zoeken ze immers hun positie in de samenleving en geven ze zin aan hun leven. Kinderen worden alleen maar sterker als ze het zelf kunnen oplossen. Er moet dus een zone blijven waarbinnen ze kunnen plagen en ruzie maken.

Hoe gebeurt pesten?

***Verbaal**

Spotten, uitschelden, afdreigen, roddelen, leugens verspreiden, vernederen... Woorden laten immers geen bewijzen na en zijn makkelijk te gebruiken.

*** Fysiek**

Slaan, schoppen, vechten, duwen, krabben...

***Materieel**

Bezittingen stelen of vernielen, iets doen verdwijnen, met iets gooien...

***Uitsluiten en negeren**

Niet laten meespelen, niet antwoorden, doen alsof iemand lucht is...

*** Steaming**

Een groep kinderen die een individu afdreigen, vernederen of intimideren totdat hij geld of een voorwerp afgeeft.

***Cyberpesten**

Pesten via nieuwe media zoals internet, sms en e-mails. De anonimiteit van het cyberpesten laat zich verleiden tot grove beledigingen en vaak zware dreigementen. Het opereert tot ver buiten de schoolpoorten, tot in de veilige huiskamer toe.

Identificatie van slachtoffers en pesters

Om een pestprobleem snel te herkennen en in te kunnen schatten, dienen de leerkrachten alert te zijn voor een aantal signalen.

*Mogelijke signalen van slachtoffers	*Mogelijke signalen van pestkoppen
<ul style="list-style-type: none"> -Ze lijken niet echt vrienden te hebben. -Ze worden vaak als laatste gekozen. -Ze geven een onzekere indruk. -Ze zien er ongelukkig uit. -Ze worden vaak uitgelachen. -Hun bezittingen worden beschadigd. -Ze komen niet graag naar school. - ...	<ul style="list-style-type: none"> -Ze proberen te overheersen in allerlei situaties. -Ze zijn vaak tegendraads. -Ze aanvaarden geen tegenwerking. -Ze doen heimelijk. -Ze spotten, lachen iemand uit. -Ze intimideren. -Ze maken dingen stuk. -Ze roddelen. -Ze sluiten iemand uit.

1.3) Kindcontacten:

Jaarlijks zal er bij de kinderen een screening omtrent een aantal schoolse zaken of een screening rond welbevinden en betrokkenheid worden afgenomen. Deze lijst mogen kinderen dan persoonlijk invullen.

Leerkrachten kunnen op deze manier hulpvragen omtrent pesten of een ander probleem achterhalen.

-Materiaal: Screening pesten, kindcontactlijsten, ...

2) Gesprek kind - kind

Bij melding van pestgedrag proberen we eerst om dader en slachtoffer de kans te geven het zelf bij te praten.

Ze worden verplicht om even met elkaar te praten en nadien terug naar de leerkracht te komen.

Als er een oplossing is, dan vraagt de leerkracht om handen te schudden en sorry te zeggen.

Waarschijnlijk gaat het in zulke gevallen niet om echt pestgedrag, eerder om een banale ruzie.

In de kleuterschool kan dit vaak opgelost worden door een handje te geven of een knuffel.

Indien nodig zal de leerkracht dit gesprek sturen.

-Materiaal: Spelregels bij het uitpraten van een plaag- of pestprobleem

3) Gesprek kind(eren) - leerkracht (1^e fase)

Op het moment dat beide partijen er niet uitkomen, gaat de leerkracht een op- of verhelderingsgesprek aan en probeert nieuwe afspraken te maken. De kinderen krijgen dus een kans om zonder straf terug een positieve relatie op te bouwen.

4) Gesprek kind(eren) - zorgcoördinator, CLB, directeur (2^e fase)

In een 2^e fase kan er een gesprek georganiseerd worden tussen de kinderen en de zorgcoördinator, CLB, directeur

- No blame-methode kan uitgetoet worden.
- De website www.pestweb.nl kan aangereikt worden
- ...

Er wordt een vervolgesprek of gesprekken gepland. De situatie wordt opgevolgd en geëvalueerd en indien nodig bijgestuurd (stap 5)

5) Sanctioneren

Bij herhaaldelijke ruzie/pestgedrag neemt de leerkracht, zorgcoördinator en/of directeur tijdens een gesprek duidelijk stelling en treden de fases van bestraffing in werking. Zij / hij oordeelt in eer en geweten of één of beide partijen een sanctie krijgen.

Straffenoverzicht bij pesterijen:

- De pester wordt apart gezet, uit het groepje
- De pester wordt buitengesloten in vrije situaties, hij/zij krijgt dan een taak omtrent het onderwerp 'pesten'. Bijvoorbeeld: tekst of brief lezen en deze achteraf bespreken, excuusbrief- of tekening maken, leuke dingen schrijven over de gepeste, een opstel maken...
- De pester wordt onmiddellijk geïsoleerd na pesterijen en krijgt een taak omtrent het onderwerp 'pesten'.
- ...

6) In extreme gevallen kan een kind geschorst of verwijderd worden. (zie schoolreglement)

Bij herhaaldelijke ruzie/pestgedrag neemt de directeur duidelijk stelling in:

- de pester wordt geschorst voor 1 of meerdere dagen of wordt verwijderd van de school